

SZOMORÚSÁGBAN.

Bánatban.

(Imádkozás.)

Istenem, sóhajtok mélyen, fájón, érzékenyen, mint akit bánat súlya nyom. Istenem, ülök elmerengve, fejemet lehajtva. Sírni szeretnék keservesen, hogy folyjon könnyem áradattal, jajgatni messze hallszó erős hangon. Oh mit tennék Istenem, mert úgy szorongat a szív-fájdalom sok, nagy bánatom miatt. Így csak sóhajom van, néma, fájó, érzékeny sóhaj.

Istenem, ki tanította meg a gerlét, hogy bánatát bűgva sóhajtsa, ki tanította meg a csermelyt, hogy az én fájdalmamat vissza hangozza, ki tanította meg a fűszálat, hogy helyettem könnyüt hullasson? Ki mondja a rózsának, hogy szirmai szétomoljanak, midőn én kezembe veszem, ki tanítja a fa ágát, hogy ő is engemet tépjen, szomorítson?

Istenem, ki tett olyan szomorúvá, oly bánatosná mindent körültem és bennem? Istenem, mi sors vár rám, ha könny áztatja kebelemet, ha könnyemtől sós kenyerem? Istenem, hova tegyem szíveret, hogy ne termeljen csak könnyüt számomra? Istenem, hogy szabadítsam ki ezt a szegény szívet a fájdalmak örvényéből, oh jöjj közelembe és taníts meg. Jöjj és szólj, s mondjad, hogy emeljem ki ezt a szegény szívet a fájdalmak árjából és emeljem föl a magasba, oda, ahova nem hatolhat semmi, ami itt úgy gyötri, kínozza.

Hozzád Istenem, tehozzád kell föl-emelkedni ennek a beteg szívnek, mert nálad nincsen bánat, de van vigasztalás, nincsen fájdalom, de van engesztelődés, van gyógyulás. Oh Atyám, gyógyítsd meg szívemet szíved balzsamával, vigasztald meg bánatomat reménységed mosolyával. Oh adj vissza az életnek, az öröme- nek, a bizalomnak s a munkának. Szíve- met hozzád emelem, elődbe teszem, tiéd legyen, Te áldd meg most és mindörökké.

Amen.

Csalódott fohásza.

Szívemet hozzád emelem Uram, mert az emberek közt, az élet útain összetört reménysége, elcsüggedett bizodalma és kihalóban benne a szeretet.

Azt hittem égi hatalom, hogy aki szeretni tud, az ha nem is a világot, de legalább az emberi szíveket meg fogja nyerni. Én szerettem bizalommal, mint a kis gyermek, hittel, mint az igazi keresztény, reménységgel, mint a tiszta szív és csalódtam mindenben. A gyermeki évek régen eltűntek már, ifjúságom legszebb napjait átengedtem szívemnek és ime föléméztette nemcsak a napokat, hanem önmagát is. Olyan vagyok, mint ősszel a tarló, sivár, elhagyott és puszta. Az éneklő madár régen elköltözött, a picinyke fecske csicsergő imája nem ébreszt föl többé, nem imádkozom már véle.

Oh jaj annak, aki mélyen és igazán tud szeretni, mert annak a csalódás egyenlő a halállal.

Téged, téged óhajtalak oh megváltó halál. Jöjj szabadíts meg az élettől. Jöjj

szabadíts meg a szégyentől, hogy rajtam ne nevéssen senki. Jöjj szabadíts meg szívem fájdalmától, hogy ne égjen tovább.

Mégis égi Atya! Lehetséges volna-e, hogy egy szegény nő, ebben a nagy világban ne találjon más utat, mint amely örvénybe vezet? Lehetséges-e, hogy a Te tudtoddal történjék az én szívem szenvedése? Nem, az nem lehet, hogy Te nékem a jóból is ne juttatnál valamit. De hát hol van az? Hol nyílik az én boldogságom ajtaja?

Boldogság! Hát ilyen is volna még? Hát ezt a szót a nőnek találták ki? Oh én szegény szenvedő, mi tehetne engemet még boldoggá? Az égi madárnak ki mutat hajlékot? A bús gerlicének ki kereshet társat, fülemile szavára ki válaszol vissza, e szív sóhajára kinek van sóhaja?

Nem, az nem lehet, hogy az ártatlan mindig csak szenvedjen. Az nem lehet, hogy szívem a bűben megrepedjen és több jót ne lásson. Jöni kell, jöni fog egy jobb kor, mely után buzgó sóhaj száll föl a bús nő ajakán.

Ime látok, látok, megnyílt a jövő. Életem még élet, még nem elveszendő. A csalódott szív is meg fog gyógyulni még, a száraz föld porát megáztatja az égi harmatcsepp. Napsugár a csirát végül kifakasztja, égi fény, szent ihlet sebem meggyógyítója.

El a múlt képével, sötét árnyaival. Nem kellenek többé. Nem kell nékem a bügyötrelmes fájdalma, miért is engedtem szívem hajlékába. Tisztább légre vágyom, új reményeim kelnek, visszatér Atyjához a bujdosó gyermek.

Uram látom most már, amit még nem láttam, mérget gyűjt ott a pók, ahol csak színméz terem. Látom, hogy én voltam önmagam ostora, elűztem magamtól a jót messze, tova. Nem engedek többé. Új ember leszek már. Új szeretet kell e szívnek. Olyan, amely befog mindent, ami jó és szép. Egy ember helyett szeretni fogok többet, sokat, mindenkit. Szeretni fogom a szenvedőt, aki olyan elhagyott, mint én. Szeretni fogom az árvát, aki olyan vigasztalan, mint én; szeretni a virágot, amely illatát rám árasztja, szeretni a ker-

tet, amely lombjait rám bocsájtja, szeretni fogom a jót, az igazat és mindazt, ami nemes, ami szép és szent, mert akkor mindig veled leszek Istenem. Oh van mit szeressek. Oh én nem vagyok többé szerencsétlen.

Szívemet újból megerősítem, érzéseimet fölmelegítem és az éjszakában is keresem a nappalt. Ha nem is lesz fényes napom, megelégszem a halvány csillagokkal. Ha nem is lesz játszi, gyermekes jókedvem, megelégszem a csöndes, békés érzéssel. Így kezdek új életet, új munkát és remélem jó Atyám, hogy nem marad el áldásod én tőlem.

Még a reményről sem mondok le teljesen. Hiszen némely virág a nyár végén nyílik, s mégis van illatja, színe is oly bájos. Ki tudja, hátha még hátra van az igazi, az áldó napkelte az én számomra is! Nem kesergek többé.

Te benned szent Atyám, minden bizodalمام,
Erős hittel vallom, hogy Te vagy oltalmam!

Védj, oltalmazz, erősíts és tarts meg
békeességben most és mindörökké. Amen.

Beteg imája.

Szerető, jó Istenem! Sötét felhő borult életem egére. Testemet a fájdalom gyötri és kínozza, lelkemet a reménység kerüli, elhagyja. Napok óta itt fekszem tehetetlenül, napok óta mind jobban apad testem ereje, annyira, hogy szememet is alig lehet felnyitanom. De ime most a te kifogyhatatlan jóvoltodból van egy csendes órám, melyet hálás szívem Neked kíván szentelni. Oh mert oly jól esik hozzád közelednem, oly jól esik áldott neved emlegetnem.

Midőn lesujtott a betegség, így sóhajtottam, jó Istenem ne hagyj el! Most, midőn talán távozóban van, így imádkozom: hála legyen neked mennybéli jó atyám, hogy örök sötétség nem borult én reám. Oh mily édes az a lehelet, amely a fohász sóhajával beteg szívemre hat, oh mily boldogító az a tekintet, mellyel szemem áldott napod sugarait látja.

Mint erős köszálhoz a Te nevedhez ragaszkodom s úgy érzem, hogy ez alól fog

fakadni az üdítő forrás, mely ellankadt tagjaimba új élet csepjeit hozza.

Mint kegyelmes Atyához, tehozzád sóhajtok, áldva gondviselésedet, melyet megmutattál az enyéim türelmes, szerető gondozásában. Tudom Istenem, hogy én azt tőlük nem érdemeltem meg, de remélem, hogy ha atyai jóságod visszaadja életemet és erőmet, majd méltó fogok lenni erre a nagy szeretetre. Remélem, hogy én is ha kell, majd nappallá változtatom éretük éjjeletemet. Remélem, hogy gyöngye szívem meg fogja teremni számomra a hála gyümölcseit . . .

Már ismét lankad a kezem ereje, ismét érzem a betegség szorongásait, de nem jő panasz ajkamra, mert lelkem erejét megnövelted s bizodalمام fölébresztetted. Most már látom, hogy közelg az óra, midőn ismét el fogom hagyni ágymat, melyhez a betegség szegzett. Érzem, hogy megjő az erő, eltávozik a szenvedés s rám derül ismét a boldog idő, midőn enyéim között lehetek s munkám mellől mondhatom el imádságomat, amely e perc-

ben is annyira megenyhítette szívemet,
fájdalmamat.

Istenem, ki életet adtál
Gyöngé, gyarló lányodnak
A kínoktól szabadíts meg
Óvjon, védjen irgalmad.

Hő fohász jő ajakamra,
Kínset nem esdek tőled
Légy szívemnek választottja
Öröm léssen az élet!

Amen.

Éjjel beteg mellett.

Oh ijesztően rémes e sötét éjszaka.
Csak a szél mormol künn, csak az én be-
tegem nehéz lélegzete ad rá visszhangot.
Szegény szívem remeg, félve rejtőzik el
keblem sikátorában s mégis úgy rémítget
hangos dobbanásával.

Mily szörnyű küzdelem, amit e be-
tegem harcol a kegyetlen kórral s mégis úgy
sóhajtoz, úgy vágyódik élni a földi életben.

Miért is szeretjük úgy ezt az életet és
miért remegjük a megváltó halált? Többé
már nem talány előttem e kérdés, mert a

halál képe benne van az éjben, romboló
hatalmával. Mintha hallottam volna, hogy
egy erős, lombos fa, mely a kertnek fő-
dísze volt, lezuhant a földre, iszonyuan re-
csegve. Még az is jajgatott, még az is sírt
fájón, bizonnyal azért, mert érezé, mily
kinos megválni e földi élettől.

Ebben az ijesztő elhagyatottságban
senki sincsen itt, akiben bizhassak, akitől
segélyt kérjek, ha fenyeget a veszély. Nincs
segítőm, sőt én vagyok az, akitől egyedül
várhat a szenvedő betegem, minden se-
gélyt. Ki bizott rám ily nagy gondot? Hol
van bennem az erő ekkora munkára?

Te vagy Isten őrizőm, pásztorom. Ben-
ned meg nem csalatkozom. Benned bizom.
Téged látlak. Körülted nincsen sötétség. A
Te színed úgy fénylik, mint a nap. A Te
áldó lelked sugára eloszlatja a sötétséget
lelkem szemei előtt és én nem félek többé,
mert tudom, hogy az éjszaka előtted olyan,
mint egy szempillantás, amely most van,
de azonnal eltűnik.

Feljön az áldó nap. Felsüt a remény-
ség sugára is, és én látni fogom szegény
betegem javulását. Úgy van, én bizom

hogy sápadt ajkára visszatér az élet pírja, én hiszem, hogy lankadt szemekre újból rá száll a mosoly hajnalhasadása.

Hála légyen Néked gondviselő Isten, hogy meghoztad számára ez óra pihenését. Hála, hogy lecsillapítottad e vihart és eloszlattad szegény, bánatos leányod félelmét.

Oh Atyám, hozd el nékem vigasztalásod reggelét. Kérlek gyógyítsd meg a szenvedőt, add vissza testi és lelki erejét. Te, ki megszabadítasz minden veszedelemtől, most és minden időben, ne hagy el engemet, hogy ápolhassam szegény betegemet, erősítsd meg őt, hogy nyerje vissza életét és egészségét, amely oly kedves még egy parányi féregnek is. Hallgass meg Atyám!
Amen.

Betegség után.

Hozzád jövök és leborulok színed előtt jó Isten! Újból éreztem a szabad szellő játszi lengedését, újból élveztem az áldott nap sugárai éltető melegét. Újból láttam kedves virágaimat. Oly szívélyesen köszön-

töttek. Újból ültem a fák lombjai alatt. Oly szeliden hajoltak fölém.

Határtalan öröm, mennyei boldogság veszen körül mindenfelől. Mintha most kezdeném az életet, mintha most születtem volna erre a földre!

Ez a te műved, mindenható bölcsesség. A te műved, hogy számunkra még a rossz is jó gyümölcsöt terem. Te adod a fájdalmat, hogy élvezhessük az örömet. Te adod a betegséget, hogy tanuljunk megbecsülni az egészséget.

Jó Atyám köszönöm, hogy megtartottad s visszaadtad életemet és egészségemet. Igérem és fogadom, hogy nem feledem el ezt a bölcs intést, melyet hatalmad ujjával megmutattál. Igérem, hogy gondosabb leszek életem minden lépésével s jobban megbecsülöm az élet drága kincseit.

Kérlek jó Istenem, ne hagyj el ezután is, ne engedj eltévelyednem, ne engedj vétkezniem ellened, vagy azok ellen, akiket nekem adtál.

A hit leszen paizsom, a szeretet tápiálóm, szent házad nyugovásom helye most és ezután is. Amen.

Haldokló mellett.

Siralom háza lett hajlékunk ég ura és népek Istene! Oh talán már csak pillanatok választanak el a gyász kezdetétől! Oh jaj, hogy viaskodik a szegény szenvedő! Hogy küzd a fájdalommal, hogy kapkod az enyhítő lég után! Már közelg, talán itt is van már az iszonyú halál, hogy elragadja őt, ki életének oly kedves vala.

Milyen jól esett hallanom szelid szavait, mennyire boldogított már az is, ha csak láthattam őt. Minden, ami egykori édes otthonunkban van, minden róla beszél. Minden egy szép regét rejteget jóságáról, kedvességéről. Oh hiszen ő mindenünk volt és mi nélküle semmik vagyunk. Oh jaj, ha ő elhagy minket! A könnyhullatás lesz kenyerünk éjjel, nappal.

Mintha már elakadt volna lehellete! Mintha ez volna az utolsó! Uram, ha van hatalom kezében, ha van irgalom a fájó szívek iránt, ha van balzsam-olaj Gileadban, Uram esdekelve kérlek, mutass számomra csak egy reménysugárt! Uram, hallass bárcsak egyetlen vigasztaló hangot.

Megszűnt-e már? Még nem! Még érzem kezének melegét. Még látom kinyilni homályos kék szemét. Oh atyám úgy-e van, úgy-e lehet még reménylenem? Hiszen Te csodákat mivelsz, mihelyt úgy akarsz! Hiszen Te visszaadod a vaknak a látását, a sántának a járást! Úgy van, ha Te úgy akarsz, az én szegény betegem is visszanyerheti még a drága életet!

De ha mégsem lehetne! Ha nem múlhat el tőlem e keserű pohár! Legyen meg Uram a Te akaratod!

Te mindig csak a jót akarsz. Oh talán ebben a szomorú, ebben a nagy csapásban is jóságod érvényesül. Oh talán így akarsz megnyitni számára a boldogság ajtaját!

Én nem zúgolódom akaratod cselekedetei miatt! Nem, én nem fordulok el orcádtól, mert úgy érzem, hogy nálad van a vigasztalás is. Úgy érzem, hogy te gondot viselsz még a halálban is arra, akit szeretsz.

Ha jöni kell immár a kegyetlen halálnak, jó Atyám küldd el, hogy szabadítsa meg súlyos kínjaitól a szegény beteget. Küldd el, hogy számára nyiljék meg ezáltal az örök-élet és annak állandó boldogsága.

Engemet pedig tarts meg irgalmad ölelő karjai között, ruházz föl szereteted köntösével és végy körül a boldogító reménységgel. Amen.

A haldokló gyermek.

Meg nem tudok halni anyám,
Oh ne mondd, hogy halnom kell!
Borulj közel ide hozzám,
Hogy érezzelek közel.

Kincsre most nem gondolok én,
Az mit sem ér én nekem.
Nincs öröm e szívnek egén,
Mosolygás e szemeken.

De az angyal el ne vigyen
Tőled anyám édesem!
Minden olyan kedves itt lenn,
Nem válok el sohasem.

Gyermek halálakor.

Mennyei jó Atyám! Nem jő szó ajakamra, mert elfojtotta a zokogás. Nem tudok imádkozni, mert eltemette a bánat minden érzelmemet. Egy kis élő oltárom volt nékem, aki reggel és estve kezeim kö-

zött fogta össze kis kezeit s velem imádkozott és én ő vele. Milyen édes volt az az imádság! Milyen nagy volt az azt követő boldogság.

De immár vége van mindennek, mert a halál kegyetlen angyala kiragadta őt kezeimből. Összetörve a virág, eltemetve nyílása. Üres a hajlék és üres már szívem is. Oh jó Atyám, hol van olyan bánat, mint az én bánatom, hol van olyan vigasz, amely megnyugtasson. Nézem szent egedet. Ott keresem az én kis angyalom, mert bizony ott van ő. Hallgatom édes csevegését, epedve nézem fürge futkosását, látom kis kezeit összekulcsolva, hallom az ima szavait, melyekre én tanítottam meg őt, velem mondja ismét, éppen mint mikor itt ült ölemben:

Én Istenem, jó Istenem!
Kezedben az életem.
Szeress engem, őrizz meg
S tartsd meg jó szülőimet.

Ez volt az ő imádsága. Gyermekes, szelid és tiszta. Oh mily édes, boldogító szívemnek ez a kis ima. Oh hadd mondjam

újból is el, oh hadd ismétlem ezerszer, azt a régit, azt a kedvest, amely olyan égi volt. Lám szavára, sóhajára megindul a szívem árja, ébredez az érzelem, újra éled, újra éltet az anyai szeretet. Szeretem őt, a kis angyalt, ő most is a gyermekem. Nem is halt meg, csak hozzád ment imádkozni szüntelen. Oh hallgasd meg esdő szavát, s áldd meg a bánkódó anyát, Te végtelen szeretet. A bánattól feldult szívnek bocsásd meg, ha olykor vétett, s enyhítsd sajtó kínjait. Mint árván maradt anyának, légy gyámolóm Istenem, s ne engedd, hogy szent hitemben, reményemben, szüneteljen életem.

Édes mennybéli Atyám, ha magadhoz hívtad gyermekemet, legyen a Te szent akaratod szerint, de kérlek, gyermekem helyett fogadj magadhoz gyermekednek engemet, hogy nyerjem vissza lelkem erejét s szívem melegét, hogy a Te közeledben élve, érezzem közelebb magamhoz őt, kit magadhoz hívtál, hogy legyen bánatomból hálaadás, fájdalomamból vigasztalás s ajkamról szálljon hozzád áldás most és mindörökké. Ámen.

Több gyermek halálakor.

Vigasztalás Istene! Áldott Atya, kinek millió meg millió gyermeked van, ki engemet is megáldottál volt gyermekekkel, hová tekintsek én, mit szóljak, hogy kétségbe ne essem, hogy fájdalomam árja el ne temessen. Gazdag és hatalmas égi Atya, ha van irgalom szent kezedben, ha van vigasztalás egeidben, küldd, oh küldd le ide ennek a megtört szívnek, ennek a gyászbaborult anyának. Oh szerető Atya, van-e olyan bánat, mint az én bánatom? Van-e olyan hatalom, amely ezt eloszlassa, van-e oly szeretet, amely az anyai szeretet helyét elfoglalhassa? Mit szeressek én most? Miért emeljem föl kezemet, ha nincsen többé, aki gögicsélő szóval feleljen szavamra? Miért éljek én tovább, ha meghaltak ők, kiknek életem szenteltem?

Nincs, oh nincs oly bánat, mint az én bánatom. Nincsen vigasztalás, amely engemet valaha megnyugtasson. Gyász és szomorúság nékem az egész élet. Érettük fog hullani könnyem mind éjjel, nappal, érel-

tök viselem a gyászruhát, imám érettök fog szólni, szívem érettök fog sóhajtozni.

Hitem azt tanítja, hogy a jó, a tiszta, a szelid lelkek fölmennek hozzád az égbe. Oh Atyám, Te tudod, mily jók, mily kedvesek voltak az én gyermekeim. Mintha ott látnám őket előtted, körülted ég ura, Isten. Mintha angyali dalukat hallanám. Mintha ott imádkoznának előtted összekulcsolt kézzel!

Imádkoztatok kedves gyermekeim, ti már boldogok vagytok. Enekeljete, titeket földi gond már többé nem gyötör. Mikor, oh mikor jutok én is hozzátok? Mikor leszek méltó erre az égi dicső boldogságra!

Életem tiétek lesz mindig ezután is, Ti vagytok megvigasztalóim.

Atyám, jó Isten, megenyhült már szívem sajnó sebe. Nyugalom, égi béke száll szívemre. Hála néked ezért. Kérlek ne hagyj el engemet és ne engedj el magadtól, mert így talán elviselhetővé válik súlyos sebem mély fájdalma. A Jézus nevében könyörgök. Amen.

Temetés után.

Mindenható és örökéltű Isten A föld nehéz göröngyei eltakarták már drága halottamat. Ott marad a sírban, ott a halottak szomorú társaságában! Üres lett a hajlék és a szívem fájó, beteg, elhagyott. Hozzád fordulok, Téged kereslek föl. Oly nagy a Te jóságod, oly csodás a kegyelmed, melyet megmutattál a hősök életében, hogy mind azért hálát adok néked. Mindazok a hős és bátor emberek, akik önként választották a halált inkább, mintsem fölládozzák az igazságot, dicső példát mutatnak arra, hogy még a halálban is lehet boldogság.

Megemlékezésem e pillanatban az áldott Jézus dicső példájáról. Ő elkerülhette volna a halált, de inkább vágyott hozzád, ha a halál árán is, mintsem hogy megtagadja az igazságot.

Dicsérem és magasztalom nagy nevedet e nagy és magasztos példákért, a szent prófétákért és apostolokért, hitünk védelméért. Hálaadással könyörgök, hogy eltávozott kedvesemnek adj helyet országod-

ban a jók, igazak és áldottak között, engem pedig vezess igaz ösvényeiden, hogy majd én is méltó lehessen arra, hogy vele találkozzam a dicső lelkek társaságában. A Jézus nevében kérlek. Amen.

Boldogok a halottak.

Sírnunk-e még, hogy már nem vagy itt,
Sírnunk-e, hogy lelked elszállt!
Munkád hű volt, nagyok kínjaid,
Nyugodt és boldog vagy te már.

Miért zokogunk jajt és bánatot?
Túl vagy Te hércen, zajgó tengeren.
Félelem, bánat téged elhagyott,
Sajkád könnyebb már nem lehet.

Szent Atyád szólít, hallod a szót,
Oly szelid, édes, hűn követed.
Kövesd az áldót, a biztatót,
Közöttünk élned már nem lehet.

Boldogult lelked béke ölén,
Angyalok dala im üdvözöl.
Égiek kara elődbe mén,
Bánat és bú több nem gyötör.

Miért hát sírnunk, mért a sóhaj?
Boldoggá lettél, az égbe fenn!
Nekünk maradt az utolsó jaj,
Halál, kié hát a győzelem?

Árva imája.

Édes Istenem, Atyám, Te vagy a szeretet, Te vagy a jóság, Te vagy az erő. Én gyenge teremtmény, elhagyott és árva oly annyira vágyom szeretetért, mert szívemnek ez az éltetője. Kihez forduljak rajtad kívül jó Atyám. Ki fogja meg gyöngye kezeimet, hogy el ne tévelyedjek. Szívemben nagy a félelem, de kicsiny a bátorság. Elmémben gyakran ébred föl gondolat, de ritkán követi megfontolás. Életem útját a bizonytalanság göröngyei sokszor elzárják, de a síma ösvényre csak néha találok rá. Szeretem az emberek társaságát, de félek bizni bennök.

Te benned Szent Atyám minden bizodalمام. Te légy útmutatóm és biztos oltalmam. Te vezérelj engemet, Te tanácsold elmémet, Te erősítsd akaratomat, mert csak veled és általad boldogulhat a szegény árva. Te jó Isten, tanácsold az embereknek, hogy a szegény árvára jó szemmel tekintsenek és jó szívvel érezzenek érte és vele.

Igy, csak így leszen biztos az életem, így valósul meg atyai szent célod, melyet